

kísérőzene – színházaink műsorán szereplő számos darab ~vel kerül előadásra, s így a zene eszközei hozzájárulnak a lírai, humoros, drámai helyzetek hangulatának fokozásához, a szereplők jellemének ábrázolásához. Kevésbé fontos szerepet kap a ~ az átvezető közzenében vagy az egyszerűbb betétekben. Az eszközöket illetőleg a hagyományosaktól az elektronikus, gépi muzsikáig e műfajban minden változat megtalálható, jellegénél fogva főleg a filmkísérő-zenénél a kísérleti elemeknek is fontos szerep juthat.

A romániai magyar zeneszerzők sorában színpadi ~ komponálására vállalkozott a két világháború közti időben – néha eredeti népi forrást is idézve – Csiki Endre (Szigligeti: *A cigány*, 1935; Áprily Lajos: *Idahegyi pásztorok*, 1938) és gyermekeknek szánt muzsikával Delly Szabó Géza (László Marcella: *Nótás Zsuzsika*, 1929). Melodrárával ebben az időben a klasszikus hagyományokat tiszteletben tartó kivitelezéssel Nemes Elemér jelentkezett (*Mikes*, 1928).

Az 1945 óta eltelt évtizedek számos ~vel ellátott alkotása közül megemlíthetők a következő szerzők művei: Boros Zoltán (Al. Kirițescu: *Michelangelo*; Tabéry Géza: *Álomhajó*; Brecht: *Galy Gay*; Shakespeare: *Szeget szeggel*; D. R. Popescu: *Andilandi*), Csíky Boldizsár (Méhes György: *Noé bárkája*), Csíky Csaba (Williams: *Az ifjúság édes madara*; Shakespeare: *Hamlet*; Veress Dániel: *Véres farsang*), Czákó Ádám (Méhes: *Barbár komédia*; O' Neill: *Amerikai Elektra*; Veress Dániel: *Mikes*; Faulkner: *Rekviem egy apácáért*; Sombori Sándor: *Gábor Áron*; Németh László: *Papucshős*; Tömöry Péter: *A pipacsok halála*; Csávossy György: *Édes méreg*), Demián Vilmos (Shakespeare: *III. Richard*; Katona: *Bánk bán*), Fátyol Tibor (Euripidész: *Oresztesz*), Jakab Lajos (Fodor Sándor: *Csipike*), Jodál Gábor (Szophoklész: *Antigoné*), Junger Ervin (Tolsztoj-Piscator: *Háború és béke*; Schiller: *Ármány és szerelem*; Dürrenmatt: *Az öreg hölgy látogatása*; Shakespeare: *Romeó és Júlia*; V. Hugo: *Ruy Blas*), Kálmán Andor (Csíky: *Nagymama*; Aurel Baranga: *Boldogság iskolája*), Kisfalussy Bálint (Benedek Elek: *Többsincs királyfi*), Kozma Mátyás (Szophoklész: *Antigoné*), Márkos Albert (Kiss Jenő: *Három nap egy esztendő*), Márton Jenő (Csepreghy Ferenc: *A piros bugyelláris*), Oláh Tibor (Euripidész-Sartre: *Trójai nők*; Madách: *Az ember tragédiája*; Titus Popovici: *Horia*, film), Orbán György (Caragiale: *Gyöngeségek láncolata*; Kemény Zsigmond: *Özvegy és leánya*), Szabó Csaba (Molnár Ferenc: *Liliom*; Tamási Áron: *Énekes madár*), Szalay Miklós (Victor Eftimiu: *Prométheusz*, Mrozek: *Strip-tease*; Lacour: *Érettségi előtt*; Méhes: *Peleskei nótárius*; Ilie Băieșiu: *Megbocsátás*), Szarvady Gyula (Sütő András: *A szüzai menyegző*), Szeghő Péter (Kenéz Ferenc: *Szabadon választott gyakorlatok*), Valkai András (Katona József: *Bánk bán*), Vermesy Péter (Méhes György: *Oroszlán a kastélyban*; Frisch: *Don Juan, avagy a geometria szerelme*; Illyés Gyula: *Kegyenc*; Kocsis István: *A korona aranyból van*; Páskándi Géza: *A*

király köve; Szigligeti: *Liliomfi*; Madách: *Az ember tragédiája*; Brecht: *Svejk a második világháborúban*; Bajor Andor: *Szürke délután*; Shakespeare: *Lóvá tett lovagok*), Zoltán Aladár (Shakespeare: *Vízkereszt*).

Újabb ~-bemutatók: Kostyák Alpár *Ki vele* (Sinkó Zoltán szövegére, 1980), Balogh István *Hirosima mosolya* (Eugen Jebeleanu szövegére, 1986), Csutak István *Medvetánc* (József Attila verse nyomán, 1987) c. alkotása.

Bábszínházi darabokhoz írt ~t többek között Chliff Miklós (Kemény János: *A félénk nyulacska*; Tolsztoj-Márk Sándor: *Buratino kalandjai*), Szabó Csaba (Arany: *Toldi*; Bajor: *Paródiák*; Creangă-Sütő: *Csodatarisznya*; Fazekas Mihály: *Ludas Matyi*) és Vermesy Péter (Bajor: *A titokzatos kalucsni*; Maeterlinck: *Kék madár*; Grimm: *Hamupipőke*; *A brémai muzsikusok*; Kovács Ildikó: *Kék süni*; *A lusta kis mozdony*; Cini Samu *kalandjai*; Karinthy-Kovács: *Micimackó*; Palocsay Zsigmond: *Lepkeszárnyon*; *Aki búsul, megöregszik*; Tamási Áron: *Búbos vitéz*; *Szegény ördög*; Mircea Vaida: *Papírszív*; Sütő András: *Ördögűző tarisznya*).

Film ~vel Oláh Tibor: *Avalanşa*; *Străzile au amintiri*; *Pisica care moare*; Brâncuşi: *Sărutul*; *Comoara din Vadul-vechi*, Rebreanu: *Răscoala*; *Castelanii*, *Meandre*, *Zodia fericirii*, *Zile de vară*, *Răutăciosul adolescent*; *Mihai Viteazul*) és Vermesy Péter (Kocsis: *A jegykezelő futása*) jelentkezett.

Nyilvántartunk néhány ún. montázs-muzsikát is, ilyen Szalay Miklós összeállítása Miller: *Bűnbeesés után*, Mrozek: *A kéz* és Rozor: *Véndiákok* c. darabjához. Szöcs Géza verseihez Antal István szerzett ~t.

Pantomimhez és kísérleti színpadhoz Vermesy Péter komponált zenét (Kovács Ildikó: *Pantomim-sorozat*; Csokonai Vitéz Mihály: *Karnyóné*; Shakespeare: *Szentivánéji álom*).

(B. A.)